

Затверджено  
Протокол № 1 річних Загальних зборів акціонерів  
публічного акціонерного товариства  
"Розрахунковий центр з обслуговування договорів  
на фінансових ринках", які проведені  
29 травня 2020 р.

### **Звіт Правління ПАТ "Розрахунковий центр" за 2019 рік**

Протягом 2019 року діяльність Правління ПАТ «Розрахунковий центр» (далі – Розрахунковий центр або Банк) була спрямована на забезпечення виконання функцій, передбачених Статутом та законодавством, зокрема, щодо провадження клірингової діяльності, виконання функцій центрального контрагента та забезпечення здійснення грошових розрахунків за правочинами щодо цінних паперів, укладеними на фондових біржах та поза фондовою біржою, якщо проводяться розрахунки за принципом "поставка цінних паперів проти оплати".

Пріоритетними напрямками у роботі Правління у звітному році стали:

- вдосконалення технологічних процесів провадження діяльності та програмного забезпечення
- розробка стратегії діяльності (розвитку) Розрахункового центру в умовах зміни законодавства, що регулює діяльність суб'єктів фондового ринку
- клієнтоорієнтованість та надання якісних послуг клієнтам
- розвиток законодавства, спрямований на посилення захисту активів клієнтів, управління ризиками та гарантування розрахунків.

#### **СКЛАД ПРАВЛІННЯ**

**Станом на 31.12.2019 року:**

Голова Правління – Ткаченко Олег Васильович

Член Правління - Константінов Олексій Анатолійович

Член Правління - Гнатюк Ірина Володимирівна.

Протягом звітнього періоду відбулись зміни у складі Правління Банку:

- 1) у період з 01.01.2019 по 24.03.2019 до складу Правління входили: Голова Правління – Шаповал Ю.І. та члени Правління – Константінов О.А. і Потапов В.Г.;
- 2) 25.03.2019 обрано членом Правління Гнатюк І.В.;
- 3) 04.07.2019 обрано до складу Правління членом Правління Ткаченко О.В. з 05.07.2019;
- 4) 17.07.2019 року звільнено (припинено повноваження) голови Правління ПАТ «Розрахунковий центр» Шаповала Ю.І. (останній робочий день та останній день дії повноважень 17 липня 2019 року) відповідно до пункту 1 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України за згодою сторін та на підставі заяви Шаповала Ю.І. Члена Правління ПАТ «Розрахунковий центр» Константінова О.А. призначено з 18 липня 2019 року особою, що тимчасово здійснюватиме повноваження голови Правління ПАТ «Розрахунковий центр» до моменту призначення (обрання) та вступу на посаду голови Правління ПАТ «Розрахунковий центр».
- 5) 26.07.2019 обрано до складу Правління ПАТ «Розрахунковий центр» головою Правління Ткаченка О.В. з 04 серпня 2019 року. Переобрано до складу Правління ПАТ «Розрахунковий центр» членом Правління на новий строк Константінова О.А. з 04 серпня 2019 року;

6) 03.08.2019 закінчився строк повноважень члена Правління Потапова В.Г. (03.08.2019 – останній день повноважень);

7) 30.08.2019 обрано нового члена Правління Головач О.К. з 02 вересня 2019 року, яка тимчасово (до погодження Національним банком України) виконувала обов'язки відповідального працівника за здійснення фінансового моніторингу;

8) звільнено (припинено повноваження) члена Правління ПАТ «Розрахунковий центр» Головач О.К. 28 листопада 2019 року (останній робочий день та останній день дії повноважень 28 листопада 2019 року) відповідно до пункту 1 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України за згодою сторін та на підставі заяви Головач О.К.;

9) 21.12.2019 обрано (призначено) членом Правління Комісарова Є.А., який приступив до виконання своїх обов'язків з 15.01.2020 року.

## **ОСНОВНІ ПИТАННЯ В РОБОТІ ПРАВЛІННЯ**

Протягом звітного періоду Правління регулярно проводило засідання, як чергові, так і позачергові. Всього у 2019 році було Правлінням було проведено 73 засідання, на яких приймалися рішення з питань поточної діяльності Розрахункового центру, обговорення та прийняття рішень з питань оперативного управління. Зокрема, Правлінням розглядалися питання щодо затвердження внутрішніх положень, регламентів, порядків, інструкцій та змін до них, виконання заходів з фінансового моніторингу, змін кількісного та персонального складу комітетів, затвердження типових умов договорів про надання банківських та інших фінансових послуг, затвердження підсумкового рівня досягнення КРІ працівників ПАТ «Розрахунковий центр», змін до тарифів на послуги Розрахункового центру тощо. Регулярне обговорення на засіданнях Правління спільно з керівниками структурних підрозділів питань поточної діяльності Розрахункового центру забезпечило оперативне вирішення таких питань, прийняття ефективних рішень, забезпечення контролю за ходом їх виконання.

## **Взаємодія з торгівельною платформою Bloomberg**

У 2019 році Правлінням Розрахункового центру забезпечено розробку та погодження з торгівельною платформою Bloomberg регламенту обміну інформацією. Згідно погодженого регламенту доопрацьовано та введено в промислову експлуатацію програмне забезпечення «Клірингова система» та «Інтернет-кліринг» з метою опрацювання інформації щодо правочинів з державними цінними паперами. Початок взаємодії з Bloomberg заплановано протягом 2020 року. Ця ініціатива була схвалена Національним банком України та направлена на розвиток позабіржової торгівлі облігаціями внутрішньої/зовнішньої державних позик.

## **Підвищення ефективності системи фінансового моніторингу**

Для цілей фінансового моніторингу у 2019 році Правлінням забезпечено створення та впровадження автоматизованої системи аналізу контрактів, отриманих від фондових бірж. Зокрема, автоматизована система забезпечує:

- моніторинг біржових та позабіржових договорів щодо виявлення циклічності угод
- моніторинг відхилення вартості договорів з цінними паперами від справедливої вартості (для ОВДП)
- виявлення угод, які укладені публічними діячами
- виявлення договорів, які укладено клієнтами з високим рівнем ризику
- аналіз нетто-позицій та фінансового результату клієнтів за довільний період

## **Міграція на нову АБС**

Правлінням забезпечено успішну міграцію Банку з діючої версії АБС на нову АБС «БАРС ММФО» та належне функціонування даного програмного забезпечення та пов'язаних із ним інформаційних систем.

Так, 07 липня 2019 року впроваджено у експлуатацію нову АБС «БАРС ММФО» та нову систему дистанційного обслуговування клієнтів CORP2, перенесено історичні дані.

З 05 серпня 2019 року впроваджено міжнародний стандарт номеру рахунку IBAN.

## **Розробка стратегії розвитку ПАТ «Розрахунковий центр» на 2020-2022 роки**

Правлінням було розроблено та винесено на розгляд Наглядової ради нову стратегію розвитку ПАТ «Розрахунковий центр» та шляхи досягнення стратегічних цілей. Нова стратегія на 2020-2022 роки затверджена Наглядовою радою 18.12.2019.

Серед стратегічних цілей визначено:

1. Сучасна технологічна небанківська клірингова установа
2. Гарантія виконання розрахунків як зі стовідсотковим, так і з частковим попереднім резервуванням активів
3. Розробка пакету додаткових сервісів, що дозволять вийти на операційну беззбитковість
4. Ефективна організаційна структура, оптимізовані господарські процеси та система управління персоналом

### **Питання інформаційної безпеки**

Банк продовжував у 2019 році впроваджувати технологічні рішення з питань інформаційної безпеки. Так, Розрахунковим центром проведено комплекс робіт з впровадження в експлуатацію міжмережевого екрану виробництва Fortinet, що дозволило забезпечити комплексне вирішення наступних задач:

- виявлення несанкціонованого доступу до мережі (IDS);
- запобігання несанкціонованому доступу до мережі та захисту її периметру (IPS);
- захисту від атак на відмову у обслуговуванні та/або розподілених атак на відмову в обслуговуванні (DoS/DDoS-атак).

Також за допомогою міжмережевого екрану Fortinet реалізована відокремлена демілітаризована зона, до ресурсів якої мають доступ зовнішні користувачі (поштовий-, веб- та FTP-сервери).

- удосконалено роботу Банку в системі електронного документообігу;
- розроблено організаційно-методичну документацію, проведено налагодження та впроваджено в експлуатацію службу підтримки Servis Desk, що має вдосконалити систему внутрішнього контролю та забезпечити підвищення рівня інформаційної безпеки при роботі з АБС Банку.
- виконано комплекс робіт з обрання технічного рішення, проведення дослідної експлуатації та укладання договору щодо придбання програмного рішення на базі системи Safetica Full DLP з метою запобігання витоку конфіденційних даних, контролю доступу до файлів, програмного забезпечення та пристроїв, виявлення атак з використанням методів соціальної інженерії тощо.

### **Клієнтоорієнтованість**

З метою покращення обслуговування клієнтів та приведення документів Банку у відповідність до вимог законодавства України, було внесено зміни до типових умов договору банківського рахунку, договору про відкриття та обслуговування кореспондентського рахунку, договору про обслуговування в системі інтернет-банкінгу, договору про обслуговування в системі інтернет-клірингу, договору про клірингове обслуговування.

### **Розвиток законодавства**

Протягом 2019 року Розрахунковий центр брав активну участь у законотворчій діяльності.

Протягом звітного періоду Правлінням забезпечена участь фахівців Розрахункового центру у нормотворчій діяльності державних органів, які регулюють діяльність Розрахункового центру. Так, підготовлено та подано пропозиції до таких проектів законодавчих та нормативних актів:

- проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів»;

- проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інвесторів від зловживань на ринках капіталу»;
- проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Розрахункового центру з обслуговування договорів на фінансових ринках»;
- рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Стандартів корпоративного управління в професійних учасниках фондового ринку»;
- проекту Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків – резидентів і нерезидентів.

Загалом, пропозиції Розрахункового центру до законопроектів та нормативних документів направлені на посилення захисту активів клієнтів, управління ризиками та гарантування розрахунків.

### **Тарифна політика**

В 2019 році було внесено зміни до тарифної політики ПАТ «Розрахунковий центр», де були враховані рекомендації Антимонопольного комітету України щодо порядку формування тарифів на клірингові послуги, які не надаються іншими суб'єктами господарювання, та на базі саморегулювальної організації – Професійної асоціації учасників ринків капіталу та деривативів створено консультативно-дорадчий орган, до складу якого увійшли клієнти Розрахункового центру та з яким погоджуються всі зміни у тарифікації послуг, обговорюються нові проекти, послуги та операції.

### **Система управління ризиками**

На підставі затверджених Наглядовою Радою Стратегії та політик управління ризиками, були розроблені та затверджені Правлінням Розрахункового центру документи, що описують методики, методи та інструменти вимірювання (оцінки) ризиків, притаманних діяльності Банку, а також процеси управління ризиками, зокрема, інформаційні системи та звітність щодо стану управління ризиками в Банку.

Зокрема, Правлінням затверджено:

- 1) Методика вимірювання операційного ризику
- 2) Методика вимірювання процентного ризику банківської книги
- 3) Методика вимірювання ризику ліквідності
- 4) Методика вимірювання ринкового ризику
- 5) Процес управління операційним ризиком
- 6) Процес управління процентним ризиком банківської книги
- 7) Процес управління ризиком ліквідності
- 8) Процес управління ринковим ризиком.

У грудні 2019 року Правлінням Банку затверджена програма навчання співробітників питань управління ризиками на 2020 рік.

### **Діяльність в частині дотримання норм (комплаєнс)**

У 2019 році здійснено розробку внутрішніх документів з метою приведення діяльності Розрахункового центру у відповідність до вимог законодавства України щодо дотримання норм (комплаєнс) та управління комплаєнс-ризиком.

Рішенням Правління затверджено наступні внутрішні документи з управління комплаєнс-ризиком: Процедура моніторингу змін в законодавстві, Методика проведення самооцінки комплаєнс-ризиків.

### **Фінансові показники**

Загальний дохід за звітний період складає 55 281 тисяч гривень порівняно із 79 068 тисяч гривень за 2018-й рік. Прибуток до оподаткування складає 21 741 тисяч гривень, порівняно із 45 091 тисяч гривень за 2018-й рік, чистий прибуток за рік складає 14 723 тисяч гривень порівняно із 36 411 тисяч гривень за 2018-й рік.

Доходи Розрахункового центру в порівнянні з 2018 роком знизились, що обумовлено низькою активністю на фондовому ринку та експансивною монетарною політикою Національного банку України, що призвела до суттєвого зниження процентних ставок.